

2019

de Bibliotheek
West Achterhoek

Iedere samenleving heeft plekken nodig waar je je vrij voelt. Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt en wat je ook doet, kunt of wil bereiken. Een plek waar je geprikkeld wordt, waar je je blik verruimt en je thuis voelt. In de bibliotheek is ruimte voor iedereen, zonder ego's, maskers, functies, belangen, macht of onmacht. Hier verstillen verschillen. Mensen komen er vanuit nieuwsgierigheid, op zoek naar verbeelding, verdieping en verbinding – in persoon of digitaal. In de bibliotheek staan we even stil en denken we goed na. Is dat niet wat we nodig hebben, juist in deze tijd? Juist nu veranderingen in de samenleving en de wereld veel kansen bieden maar ook overweldigend kunnen zijn. Iedereen in de samenleving is erbij gebaat dat we onszelf blijven ontwikkelen en elkaar blijven ontmoeten. Voor mij is de bibliotheek daarvoor dé plek.

H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden
Erevoorzitter van de Vereniging van Openbare Bibliotheken
in verband met het 100-jarig bestaan van de bibliotheek in
Doetinchem

Inhoud

- 6** Doorbreek de cyclus van laaggeletterdheid
- 8** Een integrale aanpak - *de ouders doen mee*
- 10** Het jaar in beeld
- 17** Hoe doen we het?
- 18** De Wsob geëvalueerd
- 19** De wet in het kort
- 20** Jaarcijfers
- 23** De Raad van Toezicht

Colofon

Bibliotheek West-Achterhoek

IJsselkade 13
7001 AN Doetinchem

Klantenservice: +31 (0)314-333445
Mobiel+31 (0)6 12172505
E-mail: info@bibliotheekwestachterhoek.nl

KvK nummer 41047889

www.bibliotheekwestachterhoek.nl

BIEBNIEUWS WEST-ACHTERHOEK

Fotografie: Edwin van de Graaf

Voorafgaand aan alle bijeenkomsten is de aanwezigen gevraagd of zij bezwaar hebben tegen het maken van foto's voor publicitaire doeleinden in het jaarverslag, op onze internetsite en onze social media kanalen.

Voorwoord

'De boeken voerden haar mee naar nieuwe werelden en lieten haar kennis maken met wonderlijke mensen die opwindende levens leidden. Ze voer mee op oude zeilschepen met Joseph Conrad. Ze ging naar Afrika met Ernest Hemingway en naar India met Rudyard Kipling. Ze reisde de hele wereld rond in haar kleine kamertje in een Engels dorp

Het citaat hierboven komt uit het boek Matilda van Roald Dahl en is gebruikt door de ministers Van Engelshoven en Slob in hun kamerbrief van 3 december 2019. Aanleiding voor deze brief waren de alarmerende PISA-cijfers uit het driejaarlijkse onderzoek van de OESO. Uit dat onderzoek blijkt dat 24% van de schoolverlaters in ons land functioneel laaggeletterd is. "Hoewel jongeren op het eerste gezicht volop gebruikmaken van tekst (met name op hun mobiele telefoon), besteden zij minder tijd aan 'diep lezen', het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken. 'Diep lezen' is iets anders dan woorden consumeren. Het gaat om langere teksten aan één stuk door lezen, waarbij onder andere verbanden worden gelegd, de tekst wordt ingebeeld en er analyse en kritische beschouwing plaatsvindt." - schrijven de ministers.

2019 was een jaar met hoogtepunten. Koningin Maxima vereerde ons met een bezoek. De bibliotheek in Doetinchem bestond 100 jaar en vierde een feestje met 3000 bezoekers. Maar hoe feestelijk deze gebeurtenissen ook waren, ik ben nog veel gelukkiger over het feit dat in het werkgebied van Bibliotheek West-Achterhoek vrijwel alle scholen structureel samenwerken met de bibliotheek. Tussen de 21 en 28% van de bevolking is lid van de bibliotheek en komt daar ook regelmatig. Met 441.518 bezoekers is de bibliotheek de drukst bezochte instelling van al onze gemeenten. En dat is niet alleen leuk, nee, dat is ook nodig. Want als je langere teksten niet kunt begrijpen, dan heb je je leven lang hulp van anderen nodig. De bibliotheek maakt lezen voor iedereen toegankelijk en leuk!

Wieb Broekhuijsen
Directeur-bestuurder

Doorbreek

In de eerste levensjaren, nog voordat kinderen naar school gaan, wordt het fundament gelegd voor de latere taalvaardigheid en het vermogen om te denken en leren. Deze ontwikkeling gaat niet vanzelf, maar moet gestimuleerd worden door mensen in de omgeving van het kind. Ouders hebben meestal de grootste invloed op dit proces.

de cyclus!

Een aanzienlijke groep ouders, vooral ouders die zelf moeite hebben met taal, heeft niet de vaardigheden om die taalontwikkeling voldoende te stimuleren. Hierdoor blijft de taalontwikkeling van veel kinderen achter en beginnen zij op school al met een achterstand. Die taalachterstand is heel moeilijk in te lopen.

Uiteindelijk verlaat een grote groep tieners het onderwijs, terwijl ze nog steeds niet voldoende taalvaardig zijn. Wanneer zij later, als (jong)volwassenen, zelf kinderen krijgen, is de kans groot dat ze hun eigen taalproblemen doorgeven aan hun kinderen, net zoals zij zelf hun taalproblemen hebben 'gekregen' van hun ouders.

Dit is de cyclus van laaggeletterdheid.

Een integrale aanpak

De ouders doen mee

"Daarmee is de bibliotheek een van de belangrijkste manieren voor kinderen om in aanraking te komen met boeken. Het is een plek waar ouders hun kinderen mee naar toe kunnen nemen, en waar kinderen op latere leeftijd ook zelfstandig naar toe kunnen gaan om te lezen of hulp te krijgen bij het uitzoeken van een goed boek."

Ministers Van Engelshoven en Slob
in de kamerbrief d.d. 3 december
2019

"Vaak vraag ik
me vaak af:
wie geniet er
meer
hij of ik?"

"Sinds vorig jaar ben ik 'voorleesmoeder' van Zakariya, een jongetje van 7 jaar oud, met een grote begripsmatige taalachterstand. Wekelijks lezen we samen (thema)boekjes, spelen spelletjes, gaan we naar de supermarkt of een eindje fietsen, dit alles om te proberen die achterstand in te lopen. Vaak vraag ik me vaak af: wie geniet er meer hij of ik? Ook moeder, Nadia, betrek ik erbij. Ze is zeer gastvrij en trakteert me wekelijks op lekkere Somalische hapjes. Een grote uitdaging en verrijking dat Zakariya en zijn moeder op mijn pad zijn gekomen!"

Dit vertelt vrijwilligster Maria Holtslag over De Voorleesexpress, het project waarin een vrijwilliger 20 weken bij een gezin thuis komt om voor te lezen.

Vanaf het consultatiebureau

Bibliotheek West-Achterhoek heeft de afgelopen jaren met succes geïnvesteerd om te komen tot een integrale aanpak van laaggeletterdheid. Vanuit het programma Boekstart ontstond expertise op het gebied van lezen en voorlezen, onder andere aan heel jonge kinderen. Met extra subsidies van de provincie in 2019 zijn de eerste boekstartcoaches naar de consultatiebureaus gegaan om contact te maken met ouders terwijl de kleintjes worden voorgelezen. Een ander programma van de bibliotheek, *Boekstart in de kinderopvang* bevat onder andere het trainen van pedagogisch medewerkers en het organiseren van ouderbijeenkomsten. Bij de benadering van ouders maken onze leesconsulenten gebruik van de kennis die is gegroeid over laaggeletterde/laagtaalvaardige volwassenen (van wie een groot deel jonge kinderen heeft).

De rijke collectie met materiaal voor alle leeftijden én alle niveaus wordt hiervoor ingezet en niet te vergeten ons lokale netwerk met partijen die relevant zijn voor de gezinsaanpak (consultatiebureaus, onderwijsinstellingen, jeugdgezondheidszorg en welzijnsorganisaties).

Uit het advies voor een Leesoffensief van de Onderwijsraad:

"Voor scholen is het stimuleren tot lezen een belangrijke taak. Maar zij mogen er niet alleen voor staan.

speerpunt zijn. Zij hebben de opdracht om voorzieningen te realiseren die bij alle leerlingen het diepe lezen stimuleren.

Voor de landelijke overheid, de gemeenten, de scholen en de bibliotheken samen moet het vergroten van leesmotivatie een

Krachtig, structureel beleid en extra financiële investeringen zijn daarvoor nodig."

Bibliotheken op School

Ook het afgelopen jaar hebben we weer nieuwe bibliotheken op basisscholen geopend. Het contract dat tussen school en bibliotheek gesloten wordt, verplicht beide partijen om een inspanning te leveren die erop is gericht om het leesplezier van kinderen te stimuleren. Zo investeert de school in een up-to-date collectie en krijgt daarvoor hulp van de leesconsulent van de bibliotheek. Ook leidt de bibliotheek leerkrachten op tot leescoördinator. Deze opleiding leidt tot registratie in het lerarenregister en is dus erkend. Minimaal eens in de twee jaar worden de leesresultaten gemeten en landelijk gebenchmarkt. Die resultaten worden gebruikt om het leesprogramma op school te verbeteren. Tijdens 'terugkomdagen' ontmoeten de leerkrachten elkaar en krijgen ze nieuwe informatie, waarna ze met elkaar praten over mogelijkheden om het leesonderwijs te versterken.

Maatwerkplannen

Vaak schiet het geld voor een school tekort om structureel te investeren in de collectie. Ook die scholen helpen we met leskisten met materialen. De leskisten zijn in overleg met de scholen samengesteld en passen binnen het curriculum van het onderwijs. Daardoor maken scholen er dankbaar gebruik van. Op deze manier bereikt Bibliotheek West-Achterhoek op drie na alle scholen in het werkgebied.

Brewinc Scene Investigation....

Brugklassers komen al jaren bij de bibliotheek over de vloer in 't Brewinc. Zij leren daar de weg in de bibliotheek kennen door een moord op te lossen met Q&A-codes.

Nieuwe stappen in het VO

Trots zijn we op de contacten die inmiddels met het Metzo College en het Zonecollege zijn opgebouwd, terwijl we beginnen met een programma met Practicon. Leerlingen krijgen begeleiding en leren hoe zij een boek kunnen vinden wat ze wél leuk vinden. Leerlingen en leerkrachten zijn enthousiast.

"Basisschool De Zonneboom heeft een nauwe samenwerking met de bibliotheek. De biebconsulente komt regelmatig bij ons in de units voor leespromotie. Voor de jongere kinderen is dat het logeerkoffertje. De schoolbibliotheek op school wordt door haar gesaneerd en in de gaten gehouden. Door middel van de monitoring, die 1 x in het jaar wordt afgenomen, krijgen wij zicht op het leesgedrag van kinderen en de promotie van het lezen door leerkrachten. Samen met de bieb organiseren wij Boekstart voor de jongere broertjes/zusjes. Kortweg; wij kunnen niet zonder een goede samenwerking met de bibliotheek."

*Ada Spek-Compagne, Onderwijskundig leider
Basisschool de Zonneboom*

"Urenlang leesplezier met kinderen van Humankind. Boekstart voor de kleintjes, Boekenpret voor de peuters. En natuurlijk een mooi aanbod op onze BSO's. Thematisch werken op de groepen, ondersteund met prachtige prentenboeken. Erna of Jacqueline die een prentenboek interactief maken: een geweldig leesavontuur voor de peuters. En tegelijkertijd zien de ouders hoe je een boek ook kunt lezen. Jullie zijn een verrijking van ons aanbod. Top, onze samenwerking!"

Marga Luimes, VVE-coördinator

Het jaar in beeld

Meedoen van 0 - 80.

Minecraft

3 januari

60 kinderen tussen de 8 en de 15 jaar namen het in teams van vijf tegen elkaar op tijdens een bouwwedstrijd. Allemaal kregen ze de opdracht om een nieuwe invulling van het gebied langs de Oude IJssel te realiseren in Minecraft, een spel waarbij spelers met een scala aan kubusvormige objecten een eigen wereld creëren.

Dikkie Dik!

30 en 31 januari
en 2 februari

Dikkie Dik bezocht de bibliotheken in Doesburg, Doetinchem en Zelhem omdat het eerste BoekStartkoffertje tien jaar geleden werd uitgereikt aan ouders die hun baby inschreven als lid van de bibliotheek.

Regionale voorleeswedstrijd

2 februari

In de Nationale Voorleeswedstrijd strijden kinderen uit groep 7 en 8 om de titel Nationale Voorleeskampioen. Ieder jaar doen ongeveer 25 scholen uit de regio mee. Ieder jaar organiseert Bibliotheek West-Achterhoek de regionale kwartfinale van de Nationale voorleeswedstrijd. Op de Nationale Voorleesdag wordt de voorleeskampioen van Nederland gekozen.

Boek the Party

13 maart

Jaap Robben leest voor uit eigen werk tijdens Boek the Party. Op de achtergrond Jeroen Dijsselbloem en Roxanne van Yperen. Wouke van Scherrenburg interviewt met haar brede kennis, humor en gevatheid auteurs voor een volle zaal met 150 tot 200 bezoekers. In 2019 waren er vijf Boek the Party's

Digitale basis

13 maart

Uitreiking certificaten Klik en Tik in Zelhem. Sinds de toernee "Ik wil ook!" met Tante Rikie in Bronckhorst (2018) stromen de aanmeldingen voor Klik en Tik en Digisterker binnen. In 2019 gaven mediacoaches van de bibliotheek ook op locatie les in Wichmond, Steenderen en Keijenborg.

Peuterpower

4 april

Peuterpower Gaanderen

In samenwerking met de Gruitpoort organiseert Bibliotheek West-Achterhoek PeuterPower aan de hand van het boek "Heb jij misschien olifant gezien?"

Het jaar in beeld

Kinderopvang

18 april

Sinds vorig jaar biedt Bibliotheek West-Achterhoek een opleiding aan tot voorleescoördinator in de kinderopvang. Doel is om het voorlezen in de kinderopvang te verbeteren.

De opleiding draait onafhankelijk van subsidies.

Boekstart

Het hele jaar door worden in Doesburg, Hengelo en Doetinchem Boekstartbijeenkomsten voor jonge ouders en hun kinderen georganiseerd.

"De bibliotheek betekent voor mij een gezamenlijk uitje met mijn 2 kinderen naar Boekstart. Samen met de kinderen wegdromen en meeleven met de verschillende verhalen met de nodige aankleding, knuffels en samen liedjes zingen." - pappa Nick

Samenwerking Iselinge

16 mei

Studenten hebben samen met leerkrachten, een jeugdspecialist van de bibliotheek en een docent van Iselinge gewerkt aan het ontwikkelen van een leerlijn literaire competentie. Een tweede samenwerkingsproject is Thuisstaal. Studenten van de PABO lezen 20 weken in taalarme gezinnen voor. Samen met buurtcoaches en jeugdwerkers worden gezinnen geselecteerd.

dBoS

16 mei

De feestelijke opening van een dBoS op basisschool Octa van Pro8.

25 scholen hebben nu een "echte" dBoS. Met andere scholen is een samenwerkingsverband waarbij een leesconsulent van de bibliotheek regelmatig contact heeft met de school.

Festivals

van 7 tot 10 juni

kon je LKKR! voorgelezen worden tijdens het festival Achterland in Doetinchem. Waren je ouders daar niet, maar wel op de Trailrun, de Zwarte Cross of Manana Manana? Dan was je ook gelukkig, want ook daar lazen bibliotheekmedewerkers kinderen én hun ouders voor.

Boek aan huis

23 juni

Zomaar een mooie zomerdag... er wordt aangebeld en daar staat een bibliotheekvrijwilliger met een stapeltje nieuwe boeken. Voor mensen die slecht ter been zijn verzorgt de bibliotheek deze service. Het concept is niet nieuw. Maar de sociale cohesie misschien wel. Want met het brengen van een "boek" komt er óók "bezoek" aan huis.

Het jaar in beeld

Koningin Máxima

4 september

HKH Koningin Máxima koos de bibliotheek in Doetinchem uit als locatie om de landelijke cursus Artificial Intelligence te lanceren.

Het lag voor de hand om dat in de bibliotheek te doen. Want de bieb is de plek waar iedereen kan blijven leren, je hele leven lang!

Walk & Talk

23 september

Maandelijks kunnen werkzoekenden terecht in de bibliotheken in Doetinchem en Doesburg. Er is altijd een spreker die iets vertelt over zichzelf en over het zoeken naar werk. En daarna praten deelnemers onder begeleiding van een bibliotheekmedewerker en vrijwilligers over hun eigen ervaringen en ze geven elkaar tips.

BRON-team Bronckhorst

25 september

In april werden de resultaten van het onderzoek van The Alignment House in opdracht van de gemeente Bronckhorst opgeleverd. Het BRON-team van de bibliotheek is daarna aan de slag gegaan in de drie grote kernen. Op 25 september kwamen jongeren bijeen om te praten over hun leven in Hengelo en wat ze vragen aan de bieb. Dit krijgt een vervolg in 2020.

100!

18 oktober

Op deze dag was het groot feest in Doetinchem, want daar bestond de bibliotheek 100 jaar. 3000 bezoekers genoten van verhalen, voorlezen, sprookjesfiguren, games, een kleine versie van onze literaire talkshow, een quiz, een koor, en nog veel meer!

De Graafschap

vanaf 2019

In alle beleidsplannen komt het terug: jongeren lezen te weinig en jongens vinden het al helemaal niet meer leuk. Daarom vormen betaald voetbal De Graafschap en Bibliotheek West-Achterhoek sinds 2019 één team om jongens aan het lezen te krijgen. Want (ook) stoere mannen lezen.

Vrijwilligers

19 december

Niet alleen onze medewerkers zijn goud waard, onze vrijwilligers zijn dat ook. In een land waar aan alles tekort lijkt te zijn: leraren, mensen in de zorg, politie - noem het maar op - daar maken zij het verschil. Omdat zij elke dag ervoor kiezen om voor een ander iets te doen. We bedanken hen een paar keer per jaar tijdens gezellige bijeenkomsten en hierbij ook in dit jaarverslag.

Hoe doen we het?

vergeleken met anderen

Natuurlijk zetten we ons beste beentje voor in dit jaarverslag. Maar ook vergeleken met anderen doet West-Achterhoek het goed.

1.

De eerste plek werd ingenomen door de Stadkamer in Zwolle, daarvoor willen we hen feliciteren! Bibliotheek West-Achterhoek was de gelukkige tweede met de meeste jeugdleden. En dat terwijl onze jeugdleden zich zelf komen inschrijven in de bieb. Sinds 2012 richten we ons specifiek op de jeugd. Dat heeft dus zijn vruchten afgeworpen.

2.

Niet alleen de jeugdleden maken het verschil. Met in totaal circa 30% van de bevolking als lid, staat Bibliotheek West-Achterhoek op de 7e plaats in de landelijke top-tien. We zijn sinds 2018 twee plaatsen gestegen. Het landelijk gemiddelde ligt op 21,8%.

3.

Met meer dan 441.000 bezoekers staat de bibliotheek op een eerste plek van alle instellingen in ons werkgebied. Het aantal bezoeken per inwoner ligt landelijk op 1,9. Daar staat West-Achterhoek met 3,9 twee punten boven. Met in totaal 62,2 miljoen bezoekers staan bibliotheken aan de onbetwiste top. Bioscopen trekken jaarlijks 34,2 miljoen bezoekers, musea 32, attractieparken 21,2, theaters 19 miljoen.

4.

401 mensen werden afgelopen jaar geholpen in de Taalhuizen in Doetinchem en Bronckhorst. Van de 401 trajecten waren er 225 mensen met een Nederlandse achtergrond en 176 mensen kwamen oorspronkelijk uit een ander land. In totaal werden in de hele Achterhoek (exclusief Doesburg) 1451 mensen bereikt. Samen met het Graafschap College organiseren we taaltrajecten, waarbij de docent van het GC de vorderingen monitort. De mensen die in het Taalhuis ook hun digitale vaardigheden versterken krijgen een certificaat aan het eind van de cursus. Speciaal daarvoor is een leerlingvolgsysteem ontwikkeld.

5.

Het aantal Bibliotheken op School neemt nog steeds toe, maar nog meer steeg het aantal bezoeken van onze leesconsulenten aan die scholen - die stijging was vorig jaar ongeveer 30%. Een pluim voor het team educatie!

De Wet Stelsel Openbare Bibliotheken geëvalueerd

Op 1 januari 2015 is de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking getreden. De wet regelt drie dingen: de maatschappelijke functie van de lokale bibliotheek, de samenhang in het bibliotheekstelsel en de digitale bibliotheek.

De KWINK-groep heeft in opdracht van de minister de wet geëvalueerd. De belangrijkste vraag is of de wet doeltreffend is en wat de huidige situatie van het Nederlandse openbare bibliotheekwerk is. Hier staan de belangrijkste conclusies uit het rapport.

De Wsob heeft bijgedragen aan een nieuw, breder profiel van bibliotheken door het benoemen van vijf functies voor een openbare bibliotheek. Deze vijf functies maken duidelijk dat de rol van de openbare bibliotheek meer behelst dan alleen het uitlenen van boeken, bijvoorbeeld het bestrijden van laaggeletterdheid, het aanbieden van cursussen waarmee inwoners hun digitale vaardigheden kunnen ontwikkelen en het organiseren van debat. De transitie naar het bredere, maatschappelijk-educatieve profiel van de openbare bibliotheek was al voor de invoering van de Wsob in gang gezet.

Eigentijdse rol

De Wsob heeft middels het opnemen van de vijf functies in de wet deze transitie versterkt en er aan bijgedragen dat meer duidelijkheid is ontstaan. Binnen de bibliotheeksector is deze rol inmiddels een gevestigd beeld en in toenemende mate is dit ook het geval buiten de sector.

Middelen

Uit de cijfers blijkt dat de beschikbare middelen (in termen van subsidies) in de periode 2015-2018 zijn afgenomen. De totale subsidie vanuit Rijk, provincies en gemeenten is in 2018 circa 1,8% lager dan in 2015 (namelijk van € 507 miljoen naar € 498 miljoen in 2018). Als wordt gecorrigeerd voor de inflatie in die periode (circa 3,4%) dan is de daling de facto circa 5%. De subsidies van Bronckhorst, Doesburg en Doetinchem namen af van 2,7 mln geïndexeerd zou dit circa 3,1 mln zijn) tot 1,9 mln per 1 januari 2021.

Dichtbij

De gemiddelde afstand tot een bibliotheekvoorziening is landelijk 1,9 kilometer in 2018, terwijl die afstand in 2014 nog 1,8 kilometer was. In 178 gemeenten is de afstand naar een vestiging of servicepunt in 2018 toegenomen ten opzichte van 2014 (waar tegenover staat dat die afstand in 94 gemeenten is afgenomen). De afstand tot een vestiging in Doetinchem, Doesburg en Bronckhorst was in de vorige budgetovereenkomst vastgesteld op maximaal 6 kilometer.

De samenhang in het stelsel is volgens de KWINK-groep verbeterd doordat de rollen en taken voor het lokale,

provinciale en landelijke niveau in de wet zijn beschreven. In de wet is vastgelegd welke partijen deelnemers zijn in het netwerk en wat hun gezamenlijke activiteiten zijn.

Samenwerking

De deelnemers aan het netwerk werken naast de activiteiten die in de wet worden genoemd onder meer samen aan programma's als Basisvaardigheden, BoekStart en de Bibliotheek op school. Op een aantal onderwerpen is het goed gelukt om afspraken te maken, bijvoorbeeld ten aanzien van de inkoop van e-content en het Gezamenlijk Collectieplan. In Gelderland zijn 18 bibliotheken gezamenlijk gaan collectioneren. Dat heeft geleid tot kostenreductie en tot verbetering van de provinciale collectie. Leden van bibliotheken kunnen bovendien gemakkelijk en zonder extra kosten materialen lenen van andere Gelderse bibliotheken.

De wet in het kort

en nog wat feiten

Een openbare bibliotheek is een:

1. Warenhuis van kennis en informatie
2. Centrum voor ontwikkeling en educatie
3. Inspiratiebron voor lezen en literatuur
4. Podium voor ontmoeting en debat
5. Encyclopedie voor kunst en cultuur

Het bibliotheekstelsel....

bestaat uit 146 lokale organisaties, acht provinciale ondersteuningsinstellingen (POI's) en de Koninklijke Bibliotheek (KB).

De Koninklijke Bibliotheek....

stuurt onder meer het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen aan en houdt de landelijke digitale bibliotheek in stand.

... en de POI

POI's zijn verantwoordelijk voor de distributie van fysieke werken door middel van Interbibliothecair Leenverkeer (IBL) en voor de ontwikkeling van innovaties ten behoeve van de lokale bibliotheken.

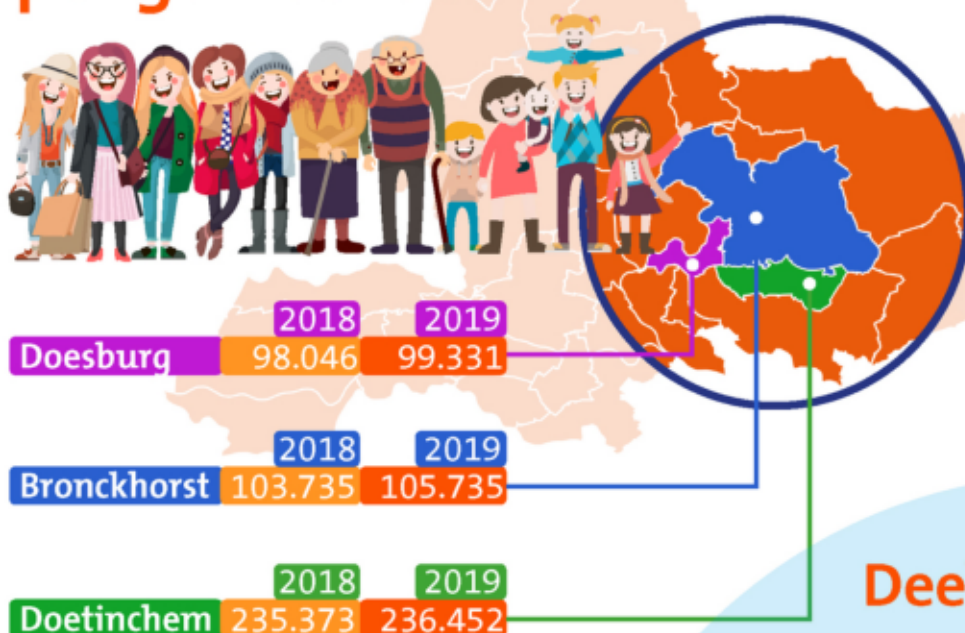
De digitale bibliotheek

bestaat uit e-books, luisterboeken, databestanden, educatieve diensten en diensten voor mensen met een leeshandicap. De KB regelt de inkoop in overleg met partners uit het stelsel. Uitgevers, auteurs, vertalers en illustratoren krijgen een vergoeding voor de uitgeleende werken.

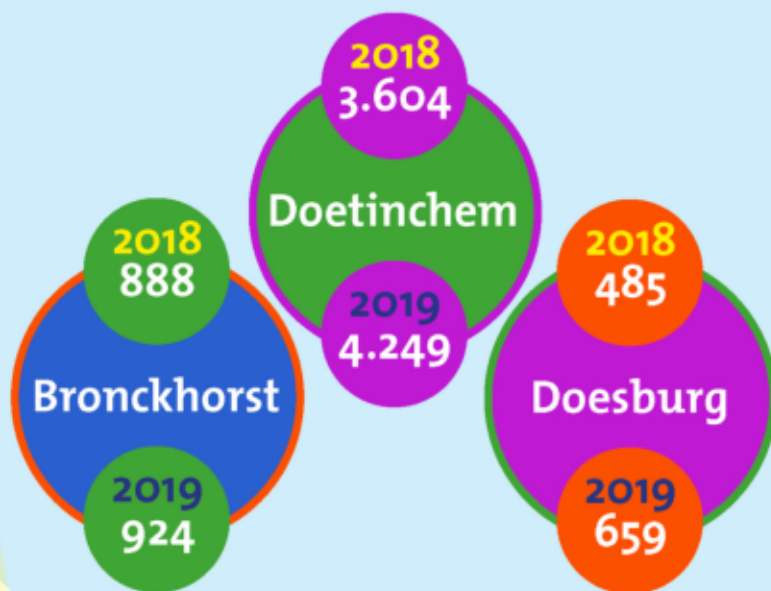
Bijzonder in Gelderland

is het feit dat de provincie een budget voor innovatie op het gebied van de bestrijding van laaggeletterdheid en 21e eeuwse vaardigheden direct ter beschikking heeft gesteld aan de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken.

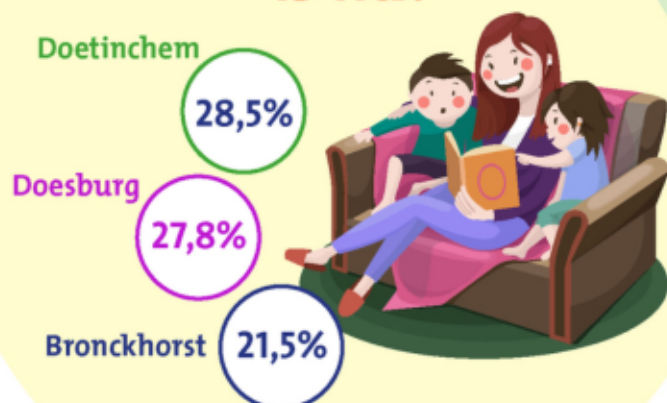
Aantal bezoekers per gemeente

Deelnemers aan activiteiten/ lezingen en evenementen

Welk bewoners % is lid?

Leuk leren lezen: De Bieb op School (dBOS)

	2018	2019
Aantal dBOS-contracten	36	36
Waarvan met leesconsulent	24	35
Aantal leerlingen dBOS	4.626	4.800

Actualisatie Collectie

	2018	2019
Doetinchem		
Aantal titels	59.045	55.840
Nieuw aangeschaft	7.554	6.657
Doesburg		
Aantal titels	20.210	16.927
Nieuw aangeschaft	1.419	1.269
Bronckhorst		
Aantal titels	49.053	43.695
Nieuw aangeschaft	4.931	4.439

Aantal cursisten en deelnemers Taalhuis

	2018	2019	
Doetinchem:	266	208	Klik&Tik 25 / Digisterker 36 / Taalmaatje 127 / Boom 20
Doesburg:	37	47	Klik&Tik 23 / Digisterker 12 / Taalmaatje 12
Bronckhorst:	34	146	Klik&Tik 69 / Digisterker 58 / Taalmaatje 19

E-Books

Aantal accounts
2018 2019
2.642 2.922

Uitleningen
2018 2019
23.912 26.775

Meeste geleende E-Books in 2019

- 1** De dood van Murat Idrissi
Tommy Wieringa
- 2** 't Hooge Nest
Roxanne van Iperen
- 3** Café Zon & Zee
Jenny Colgan

Uitleningen per genre

Literatuur
51%

Spanning
28%

Jeugd
8%

Informatief
8%

Biografie
2%

Fantasie
2%

Poëzie
0,2%

Internet en Social Media

VOLGERS

2018: 1100

2019: 1471

VOLGERS

2018: 1100

2019: 1137

YouTube

VOLGERS

2018: 53

2019: 61

VOLGERS

2018: 665

2019: 806

GEBRUIKERS
WEBSITE

2018	2019
76.224	84.131

PAGINABEZOEKEN
WEBSITE

2018	2019
427.034	464.389

ONLINE
RESERVERINGEN

2018	2019
679.106	671.872

Wie doen het werk?

Medewerkers aantal/fte

2018
36/20.3

2019
33/18.3

Vrijwilligers

2018
170

2019
195

Mijlpaal en supertrots!

Een turbulent jaar *Jaarverslag RvT*

Allereerst past een woord van welgemeende dank voor de medewerkers, vrijwilligers en de directeur van de bibliotheek West Achterhoek. Ook in 2019 heeft de BWA zich van haar beste kant laten zien: innovatief, actief en vooral breed georiënteerd op alles wat kansen geeft voor verbetering van het lezen en schrijven. Met veel plezier denken we terug aan het feest van het 100 jarig bestaan. De prachtige glossy is het doorbladeren waard. Ook het bezoek van koningin Maxima in het kader van Artificiële Intelligentie (AI) was zo'n memorabel hoogtepunt in 2019. Wie kent onze bibliotheek nou niet!

De nieuwe Raad van Toezicht (RvT) van BWA is in 2019 echt op stoom gekomen. We hebben met elkaar verkend hoe wij onze rol als toezichthouders kunnen verstevigen. Gelet op de veelzijdigheid van de moderne bibliotheek en de brede positie van de bibliotheek in de samenleving, moet een RvT vanuit hetzelfde perspectief toezicht houden. Aan de hand van de nieuwe Governance Code Cultuur van 2019 hebben wij onze rol ten behoeve van de bibliotheek tegen de achtergrond van die veelzijdigheid gehouden.

In 2019 zijn wij meer dan de gebruikelijke vijf keer bijeen geweest. Uiteraard hebben wij onze basiswerkzaamheden verricht, zoals het bespreken van het beleidsplan van de BWA, het bespreken en goedkeuren van de jaarrekening en de begroting en de voortgang van alle werkzaamheden. Maar naast deze werkzaamheden hebben wij ons verdiept in onze adviesrol ten behoeve van de bibliotheek. En dat is ook nodig. De bibliotheek moet steeds haar bestaansrecht verdedigen en haar inmiddels verworven positie in het maatschappelijk leven aantonen, en dat is dus beduidend meer dan alleen boeken uitlenen. Als RvT zijn we ons ervan bewust dat wij, gelet op de maatschappelijk ontwikkelingen en de politiek/bestuurlijke onzekerheden, meer dan ooit onze adviserende rol moeten pakken.

In onze zelfevaluatie eind 2019 is naar voren gekomen dat wij deze adviesrol zeer serieus nemen en ons dus ook in 2020 weer op een praktische manier scholen om goed bij te blijven. Bovendien hebben we geconstateerd dat wij op het gebied van marketing en communicatie nog versterking nodig hebben. Wij zullen in 2020 op zoek gaan naar een nieuw lid van de RvT dat kennis en ervaring heeft op die gebieden.

Midden in de samenleving

In een van haar blogs schrijft Wieb Broekhuijsen het volgende:

Vanochtend kwam ik één van 'mijn' bibliotheken binnen. Ik stuitte op Madou, Jan en Majinka die de computers hadden klaargezet voor de eerste lichting statushouders die in de bibliotheek kunnen oefenen voor het inburgeringsexamen. Ik liep verder en hoorde geroezemoes in onze centrale hal. Tweehonderd basisschoolleerlingen verzamelden zich voor een les over sterrenkunde. Er was te veel vraag naar deze les, dus de rest van de in totaal 1700 leerlingen konden we, dankzij de gulle medewerking van schouwburg in de grote zaal van Amphion dezelfde les aanbieden.

Deze tekst is zo veelzeggend over de souplesse van de bibliotheek als speler in een breed maatschappelijk netwerk, dat wij niet anders dan trots kunnen zijn op Wieb en haar mensen.

De raad van toezicht Bibliotheek West-Achterhoek,

*Jannet te West, Hester de Feiter,
Maarten Bauer en Maarten Hebels*

(bij de foto vlnr:)

Jannet te West is eigenaar en mentor van Compas Bewindvoering en Mentorschap, adviseur cliëntraad Elver
Maarten Bauer is voorzitter college van bestuur Mijn Plein:
Hester de Feiter is registeraccountant bij Stolk & Kelderman Accountants Fiscalisten
Maarten Hebels is interim manager en organisatieadviseur bij Reflex B.V., raadslid voor D66 in de gemeenteraad van Doetinchem en commissaris bij Ataro B.V.

Zin

**Hij wacht nu al de hele dag
geduldig naast mijn bed,
al wijken onze ritmes af;
hij rust als ik verzet.
Gelijk zoals een vriend bij nacht
wacht hij tot ik kom
want pas wanneer het donker is
zie ik naar hem om.
En als ik hem zacht aanraak
opent hij zijn blik,
zodat ik mij dan als vanzelf
naar zijn zinnen schik.
Toch zijn we niet heel lieflijk
– of misschien soms even –
maar wat hij zegt is steeds genoeg
en brengt me weer tot leven.
Ik zin me op zijn zinnen
en vind al wat ik zoek,
zal steeds aan hem beginnen
mijn vriend is als een boek.**

Eva Schuurman

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan
van de bibliotheek Doetinchem